

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**ZAKŁAD PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ZARZĄDZANIA I EKOINNOWACYJNOŚCI
WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA
POLITECHNIKA RZESZOWSKA IM. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA**

Bezpieczeństwo ekologiczne w edukacji wyższej

Ewa Jadwiga Lipińska

BEZPIECZEŃSTWO EKOLOGICZNE

(Konsytucja RP, 1997, art. 74)

1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą **bezpieczeństwo ekologiczne** współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

2. **Ochrona środowiska** jest **obowiązkiem** **władz publicznych**.

3. Każdy ma prawo **do informacji** o **stanie i ochronie środowiska**.

4. Władze publiczne wspierają **działania obywateli** na rzecz **ochrony i poprawy stanu środowiska**.

BEZPIECZEŃSTWO EKOLOGICZNE

(Konstytucja RP, 1997, art. 68)

1. Każdy ma prawo do **ochrony zdrowia**.

2. Obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, władze publiczne zapewniają równy dostęp do świadczeń **opieki zdrowotnej** finansowanej ze środków publicznych. Warunki i zakres udzielania świadczeń określa ustawa.

3. Władze publiczne są obowiązane do zapewnienia **szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku.**

4. Władze publiczne są obowiązane do zwalczania chorób epidemicznych i zapobiegania **negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska.**

5. Władze publiczne popierają rozwój kultury fizycznej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

DEFINICJA ŚRODOWISKA

(ustawa Prawo ochrony środowiska, 2001 ze zm.)

ogół elementów przyrodniczych,

w tym także przekształconych

w wyniku działalności człowieka,

a szczególne są powierzchnia ziemi, kopaliny, woda,
powietrze, krajobraz, klimat i pozostałe elementy
różnorodności biologicznej,

oraz

wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami.

DEFINICJA *OCHRONY ŚRODOWISKA*

(ustawa Prawo ochrony środowiska, 2001 ze zm.)

**podjęcie lub zaniechanie działań,
umożliwiających zachowanie lub przywracanie
równowagi przyrodniczej.**

- **Ochrona środowiska polega głównie na:**
 - 1) **racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,**
 - 2) **przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom,**
 - 3) **przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.**

DEFINICJA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

(ustawa Prawo ochrony środowiska, 2001 ze zm.)

"Ataki reżimu syjonistycznego osiągnęły taką intensywność, że wydaje się, iż celem jest masakra narodu palestyńskiego w Strefie Gazy,, irański minister spraw zagranicznych Hossein Amir-Abdollahian w liście do Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka Volkera Turka.

- oznacza to również:

**oddziaływanie
na zdrowie ludzi.**

DEFINICJA ZDROWIA WEDŁUG WHO:

całkowity fizyczny, psychiczny i społeczny
dobrostan człowieka,
nie tylko brak choroby lub niepełnosprawności.

Widoczne gospodarcze
konsekwencje wojny w Ukrainie

<https://www.bankier.pl/wiadomosc/Dwa-lata-wojny-w-Ukrainie-Gospodarcze-konsekwencje-sa-coraz-lepiej-widoczne-8700179.html>

Istota dobrostanu:
potrójne bezpieczeństwo

- działania prewencyjne
i profilaktyczne,
mające na celu nie tylko
zapobieganie chorobom
i ich wczesne wykrycie
i leczenie.

EDUKACJA WYŻSZA

(Ustawa Prawo ochrony środowiska, 2001 ze zm.)

- LUKA BADAWCZA

**BRAK ZROZUMIENIA WARTOŚCI ORGANIZACJI
- ASPEKTÓW ŚRODOWISKOWYCH**

(rozporządzenie nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji
w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS))

**1. BRAK
DIAGNOZOWANIA AŚ,
PRZEZ ORGANIZACJE**

**2. BRAK
SKATALOGOWANIA
I UPUBLICZNIANIA AŚ**

**BRAK ZROZUMIENIA
ZIELONYCH KOMPETENCJI ORGANIZACJI**

PRZYSZŁOŚĆ

- KOMPLEKSOWE BEZPIECZEŃSTWO

EGZEKLOWANIE PRAWA - ETYCZNEGO

1. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (2016).
2. Ustawa Kodeks pracy (1974, ze zm.).
3. Kodeks karny (1997, ze zm.).

OGRANICZENIA PRZESTRZENNE

SYSTEM OCHRONY Z WYPRZEDZENIEM

CEL NAUKOWY

Wyznaczenie jednolitych ram teoretycznych globalnego bezpieczeństwa ekologicznego.

Podstawa naukowa:

**światowy system ekonomiczno-polityczny,
w kontekście**

polityczno-ideologicznego podziału świata.

HIPOTEZA WIODĄCA

Uzasadnienie twierdzenia:

**załamane się
polityczno-ideologicznego podziału świata,
umożliwia powrót
do klasycznego modelu rdzenia i peryferii,
w systemie ekonomiczno-politycznym świata.**

Hipoteza szczegółowa

Koncepcja globalnego bezpieczeństwa ekologicznego

- odnosi się do koncepcji państw (krajów)
jako przedmiotów poznania,
- w przeciwieństwie do państw jako narzędzi działania.

Państwa są więc zawsze rozumiane jako przedmioty poznania

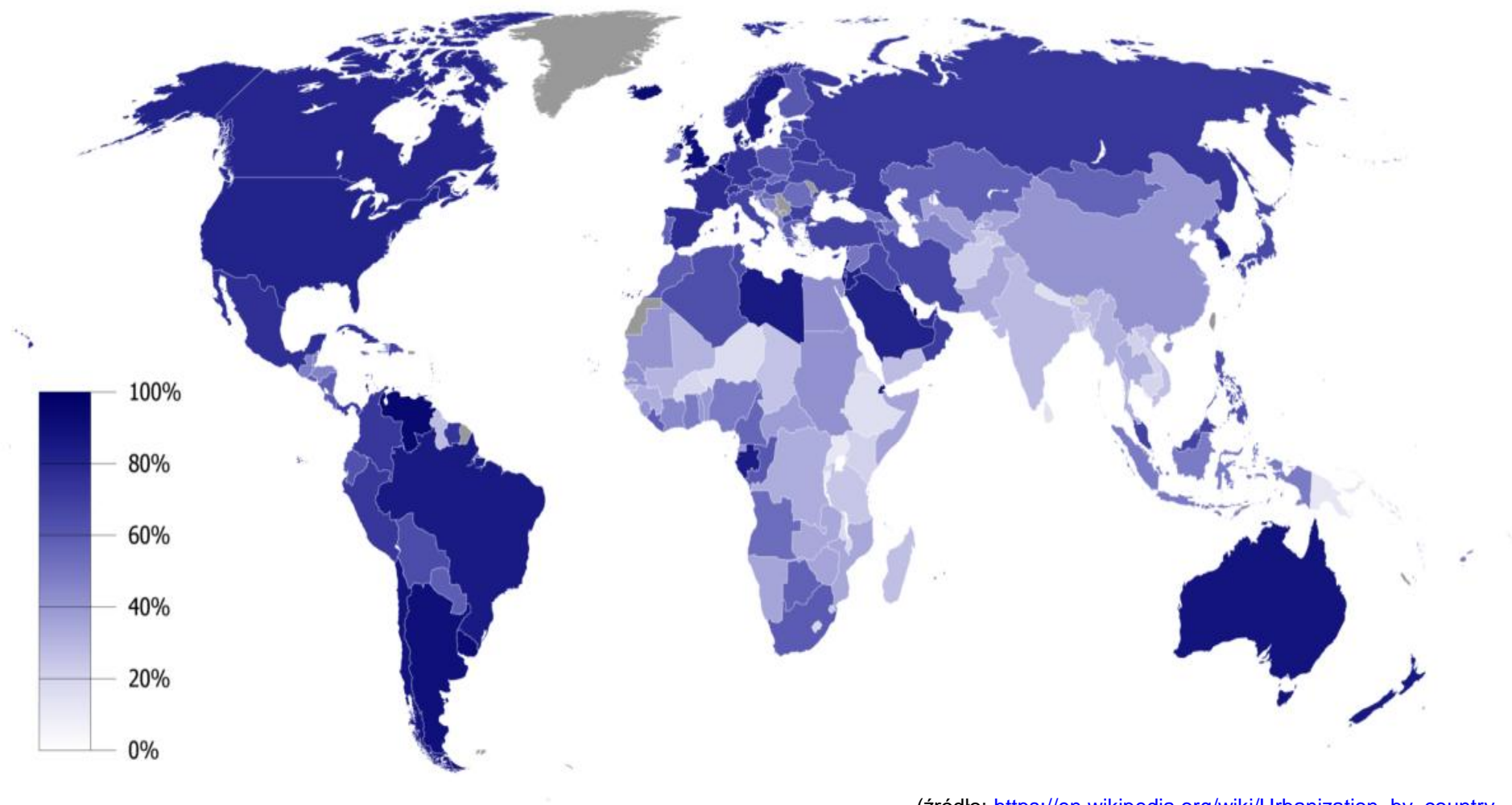
- jeśli nie zaznaczono inaczej w moim badaniu.

ŚWIAT NOCĄ - GŁÓWNE OBSZARY MIEJSKIE

FENOMEN: OBSZARY MIEJSKIE Z PONAD 10 MILIONAMI MIESZKAŃCÓW

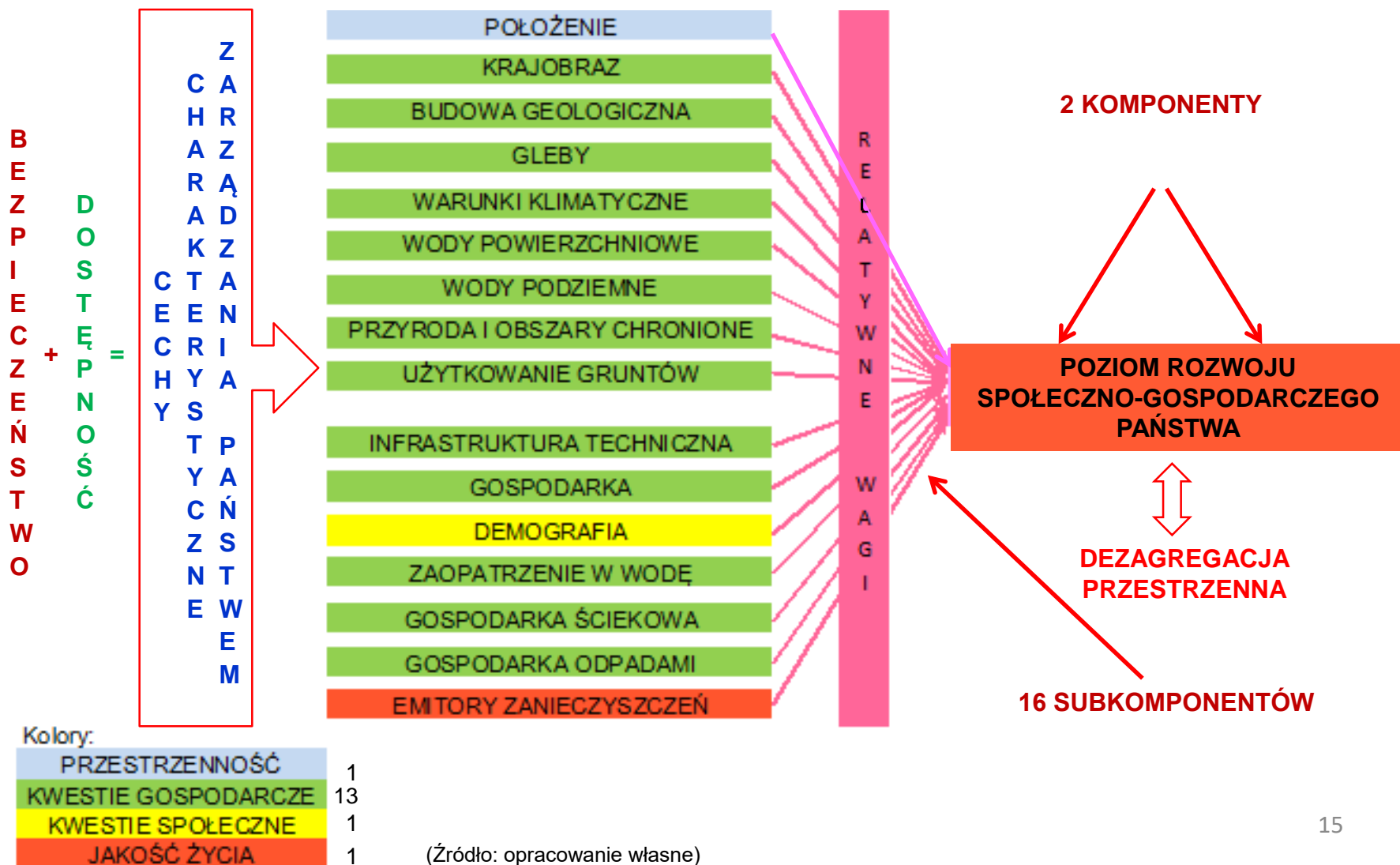
ODSETEK LUDNOŚCI MIEJSKIEJ

(źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/Urbanization_by_country)

ELEMENTY SKŁADOWE PAŃSTWA

(w diagnozie ESG)

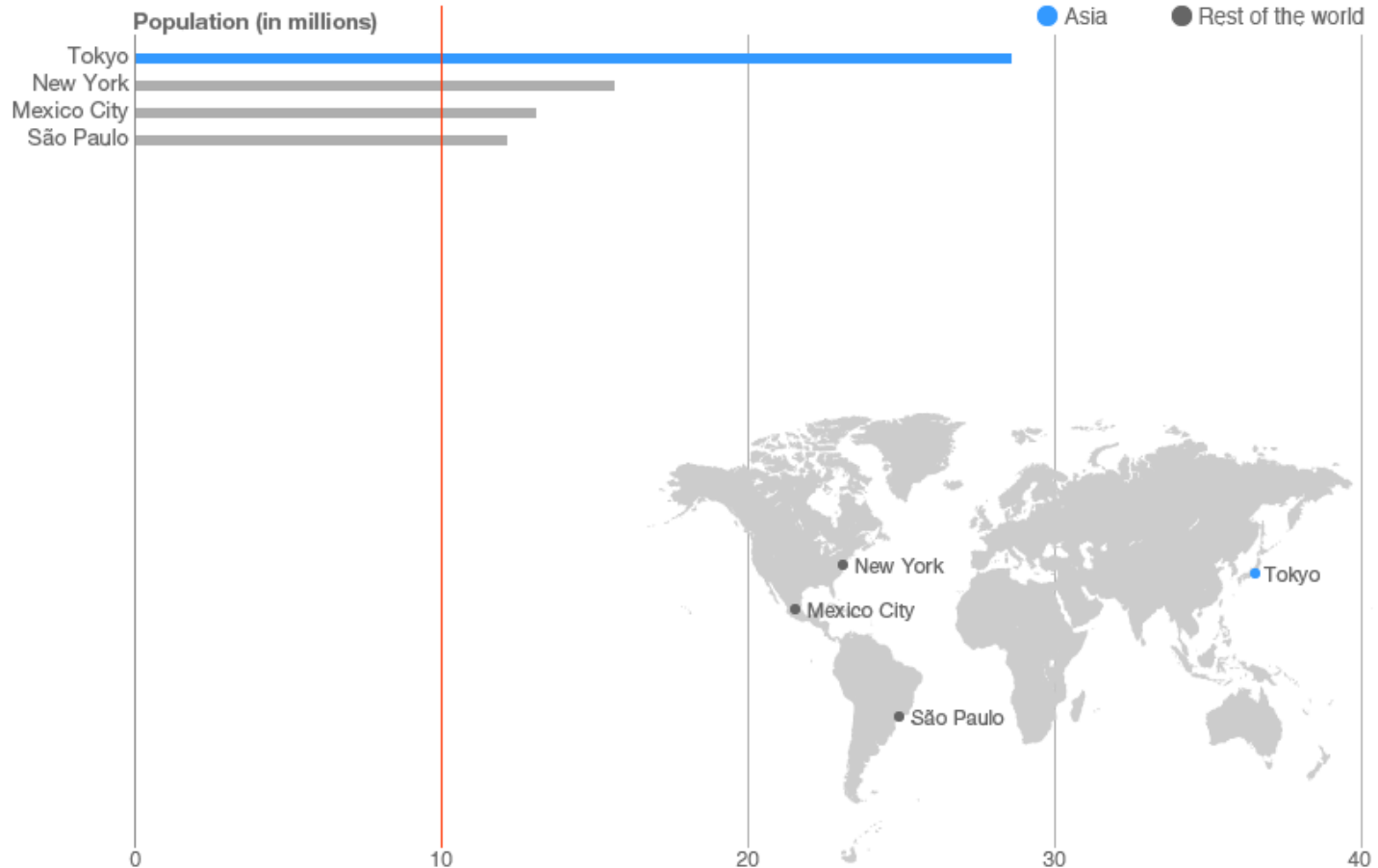
FILOZOFIA EKONOMII EKOLOGICZNEJ

PIERWSZE MEGAMIASTA

- AMERYKA PÓŁNOCNA: MEKSYK (od 1970 r.) i NOWY JORK;
- Azja: TOKIO (od 1980 r. ma dwa razy więcej mieszkańców od Nowego Jorku);
- AMERYKA POŁUDNIOWA: SAO PAULO (od 1970 r.)

1980

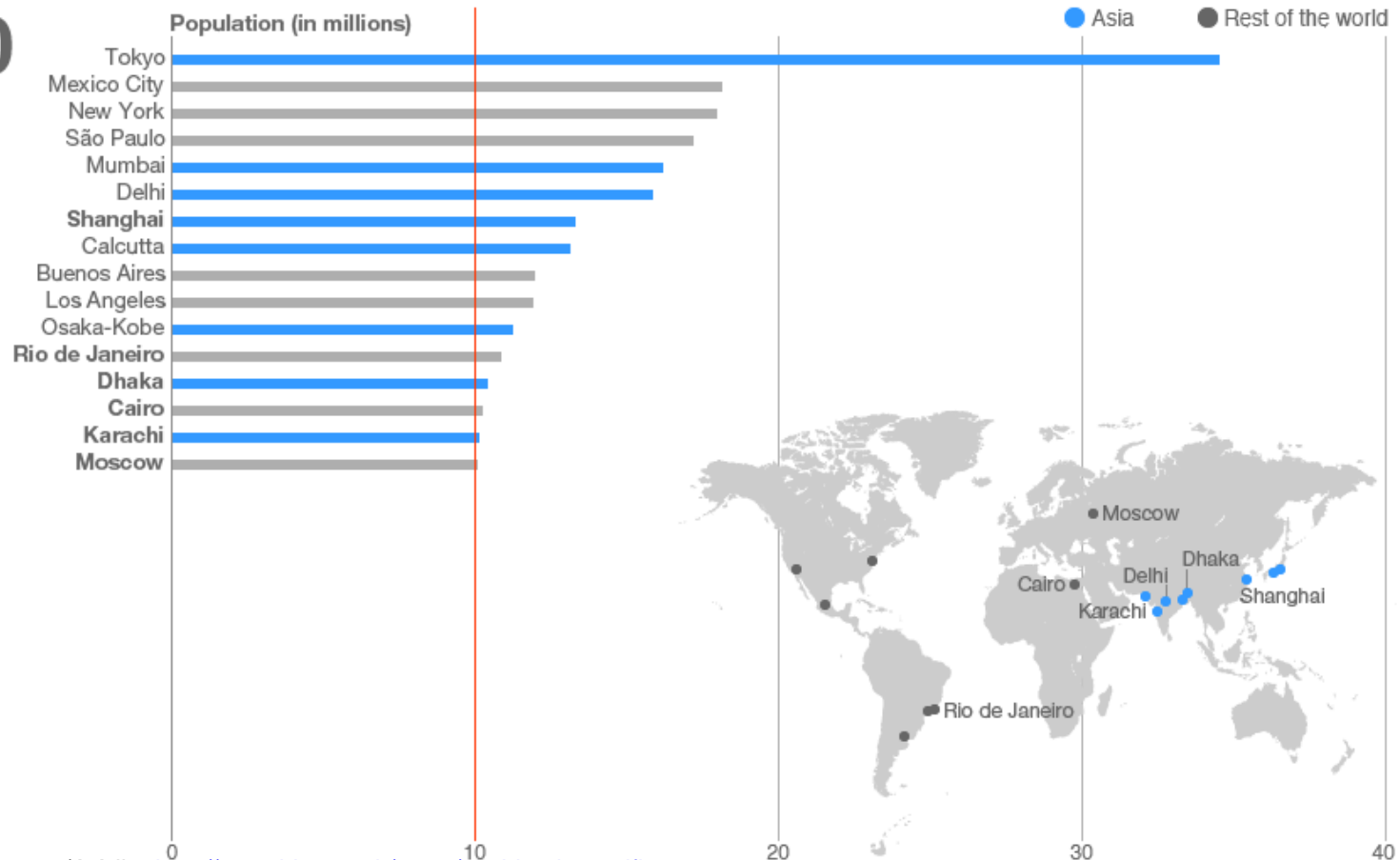
PIERWSZE MEGAMIASTA

– EUROPA: MOSKWA

– AFRYKA: KAIR

(kolejne 4 powstały w Azji, która odtąd ma więcej aglomeracji miejskich, niż jakiegokolwiek inny kontynent)

2000

(źródło: <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-pacific-13800944>)

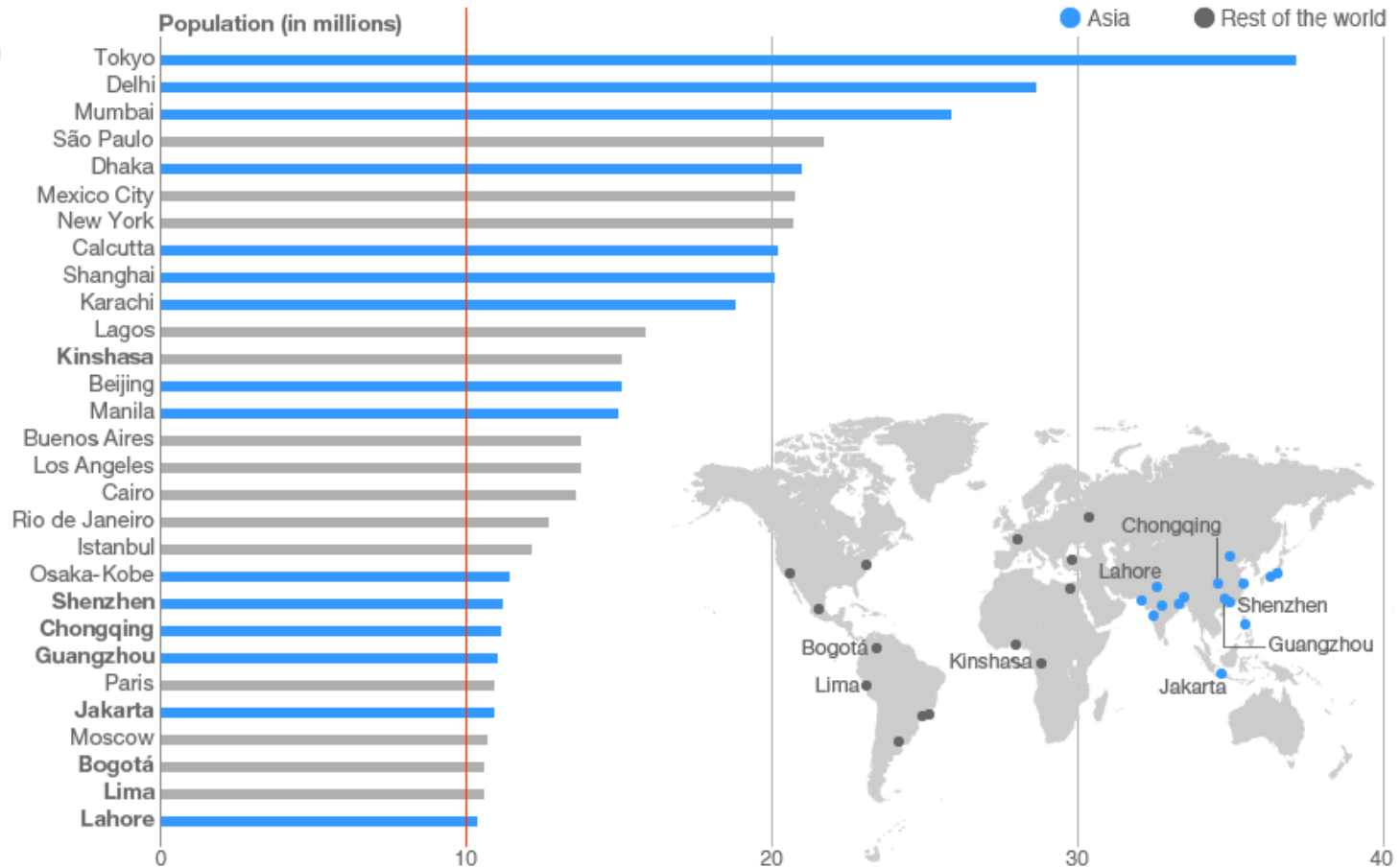
Source: UN. World Urbanization Prospects: The 2009 Revision

PIERWSZE MEGAMIASTA

(przewidywania od 2000 r.)

- CHINY: CHONGQING, GUANGZHOU I SHENZHEN;
- INDIE: MOMBAI (stał się trzecim megamiastem świata)

2025

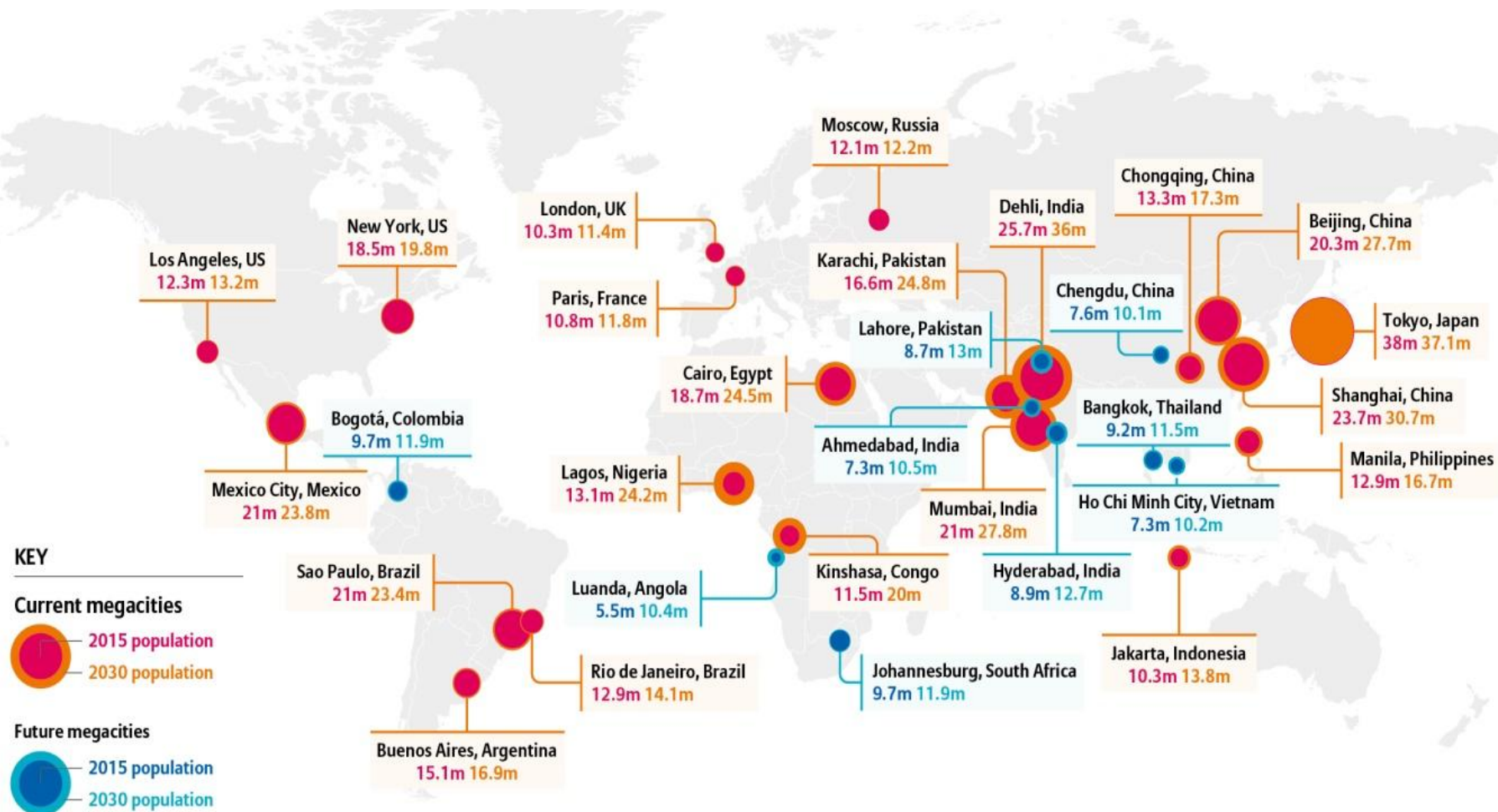

(źródło: <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-pacific-13800944>)

Source: UN, World Urbanization Prospects: The 2009 Revision

OBECNE I PRZYSZŁE MEGAMIASTA

(porównanie 2015 r. do 2030 r.)

KAZUISTYKA BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO W EDUKACJI WYŻSZEJ

to ROZSTRZYGANIE

* okoliczności etycznych
(teologicznych)

* okoliczności prawnych

czyli WĄTPLIWOŚCI

jakie się nasuwają, przy **zbiegu – kolizji** – sprzecznych obowiązków

DEFINICJA WPŁYWU NA ŚRODOWISKO

(rozporządzenie PEiR: EMAS, 2009)

każda zmiana w środowisku uspołecznionym

– niekorzystna lub korzystna –

która w całości lub częściowo
wynika z działalności organizacji,
jej produktów lub usług.

PYTANIA

- NIE TYLKO DOTYCZĄCE POLSKI

(z 36,69 mln mieszkańców)

Czy wszystkie zmiany
w rozwoju państwa
są pozytywne?

Czy rzeczywiście zmiany
są aż tak duże?

Czy wszystkie zmiany
można dostrzec?

DEFINICJA *ORGANIZACJI*

(rozporządzenie PEiR: EMAS, 2009)

- oznacza:

spółkę, korporację, firmę, przedsiębiorstwo,
organ lub instytucję,
znajdujące się Wspólnocie lub poza nią,
albo część lub kombinację powyższych,
posiadające osobowość prawną lub nie,
publiczne lub prywatne,
mające swoje własne funkcje i administrację.

METODYKA BADAWCZO-EDUKACYJNA

**BADANIA TEORETYCZNE
POKOJU I WOJNY**

PRACE KONCEPCYJNE

**OPRACOWANIE INKLUZYJNEGO MODELU PAŃSTWA
BEZPIECZNEGO EKOLOGICZNIE**

BADANIA EMPIRYCZNE

**WERYFIKACJA INKLUZYJNEGO MODELU PAŃSTWA JAKO CZĘŚCI
ORGANIZACJI GLOBALNEGO BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO
(CYWILNEGO I MILITARNEGO)**

ZAŁOŻENIE 1:

UJĘCIE TEORETYCZNE

Miejsce bezpieczeństwa ekologicznego w edukacji wyższej

Aksjologia niepewności bezpieczeństwa ekologicznego

Aksjologia niepewności odpowiedzialności społecznej

Aksjologia niepewności zrównoważonego rozwoju

Aksjologia niepewności zarządzania środowiskowego

Ujęcie syntetyzujące rozwój edukacji wyższej

ZAŁOŻENIE 2: UJĘCIE EMPIRYCZNE

Polityka strategii rozwoju organizacji państwa

Struktura strategii rozwoju ośrodków regionalnych państwa

Przesłanki rozwoju innych obszarów miejskich i wiejskich w państwie

Katalogi elementów struktury strategii rozwoju tych obszarów

Identyfikacja aspektów środowiskowych państwa i jego innych organizacji

ZAŁOŻENIE 3: POWTARZALNOŚĆ

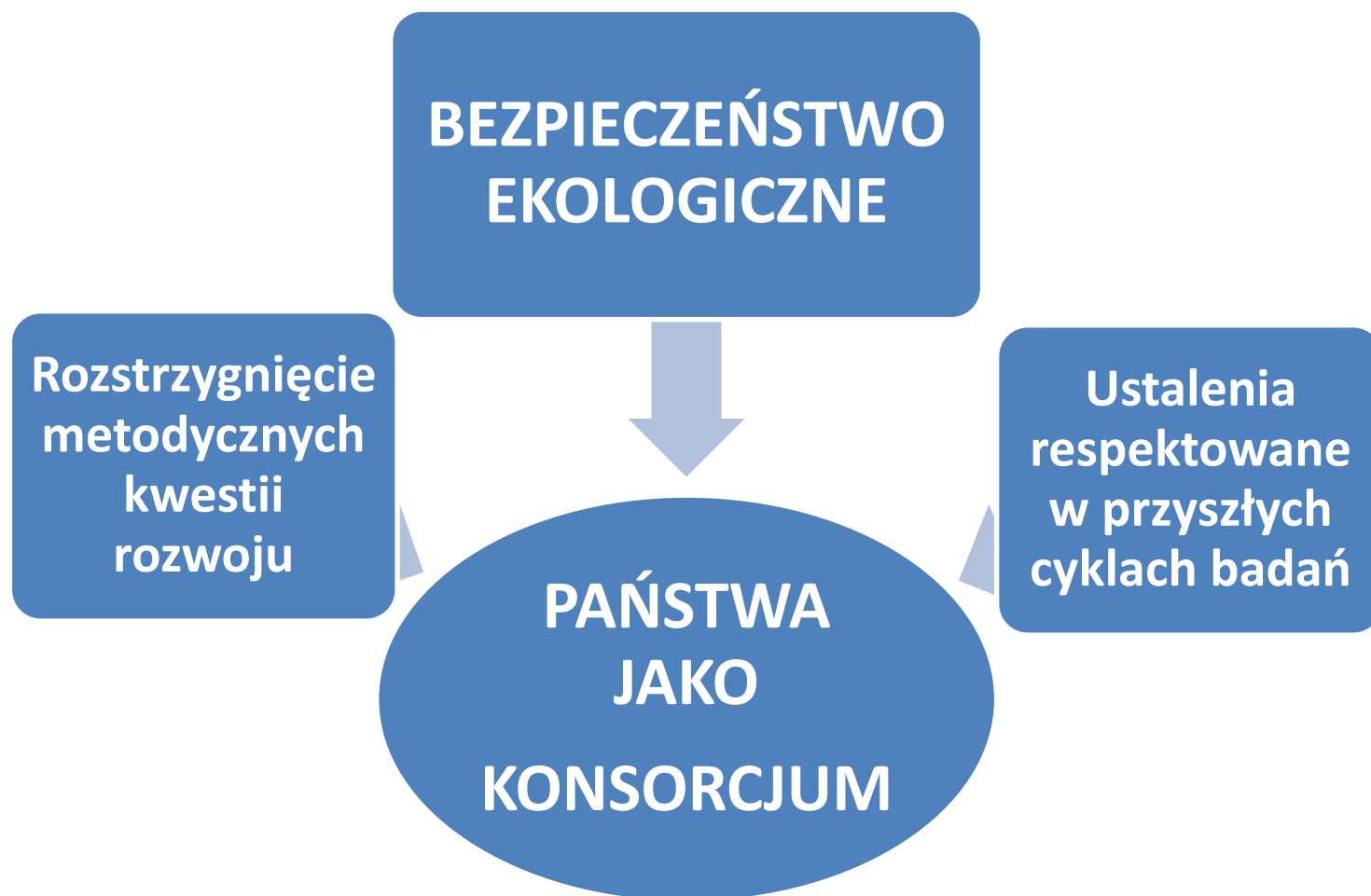
CYKLE KRÓTKO-TERMINOWE

- aby ocenić dynamikę i kierunki zmian w rozwoju państw.

CYKLE WIELOLETNIE

- aby ocenić skuteczność ekologiczną podjętych i podejmowanych rozwiązań rozwojowych państw.

STAŁA METODA POMIARU GŁÓWNEJ WIELKOŚCI

KONSOLIDACYJNY MODEL BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO (globalnego, państwa, region, miasta)

INNOWACJE LOKALNE

– OGRANICZENIA PRZESTRZENNE
i HISTORYCZNE –

wyrażone przez spójność relacji
z różnymi organizacjami
i trzema domenami:

1. odpowiedzialności społecznej,
2. i zrównoważonego rozwoju,
- osiąganych przez
3. eko-zarządzanie.

(Źródło: opracowanie własne)

REZULTAT

Wsparcie władz krajowych,
i niższego szczebla,
w procesach zarządzania
polityką historyczno-przestrzenną

- przez dostarczenie informacji istotnych dla formułowania skutecznych strategii rozwoju państw i miast.
Czy ze statutem bezpieczeństwa ekologicznego?

WNIOSKI

Bezpieczeństwo ekologiczne w edukacji wyższej

- ilustruje kazuistyczne i awangardowe rozwiązania
(instytucjonalne i technologiczne)

w których integracja psychospołeczna (tj. świadomościowa)
odnosi się do rozpatrywania

równowagi *potrzeb, oczekiwań i wyników rozwoju*,
jako całości tego,

co definiuje światowy system ekonomiczno-polityczny,
w polityczno-ideologicznym podziale świata.

**POLITECHNIKA
RZESZOWSKA**
im. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

**ZAKŁAD PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ZARZĄDZANIA I EKOINNOWACYJNOŚCI
WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA
POLITECHNIKA RZESZOWSKA IM. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

EWA JADWIGA LIPIŃSKA